AMNİYOSENTEZ

The Royal Women's Hospital Fact Sheet / www.thewomens.org.au

Amniyosentez nedir?

Amniyosentez, gelişmekte olan bebeğin çevresinden alınan, bir miktar sıvı örneği üzerinde yapılan bir testtir. Bu sıvı test edildiğinde bebekte belirli birtakım anormallikler olup olmadığı anlaşılabilir.

Bu test nasıl yapılır?

Annenin vücuduna sokulan bir iğne rahim duvarını geçtikten sonra, bebeğe veya plasentaya dokunmadan, sıvının içine girer.

Testin yapıldığı, hamileliğin yaklaşık 16'ncı haftasında, bebeğin etrafında yaklaşık 150 ml sıvı bulunmaktadır. Bu testi gerçekleştirmek için yaklaşık 15 ml sıvı gereklidir.

Alınan sıvı ile ne yapılır?

Alınan sıvı, normalde iki şey için test edilir:

- "Alfa feto-protein" adlı bir proteinin varlığı ölçülür. Bebekte "spina bifida" bulunduğunda, bu proteinin sıvıda bulunan miktarında genellikle artış görülür.
- Sıvıdaki hücreler bebeğin kromozomlarını araştırmak için kullanılır. Bu araştırmanın sonucunda, bebekte "Down's sendromu" (mongol'luk) veya daha az görülen kromozom bozukluklarından herhangibirinin olup olmadığının ortaya çıkması mümkündür. Bebeğin cinsiyeti de belirlenebilir.

Elde edilen sıvıya, bazı testler daha uygulanabilir; ancak bunlar sadece, anne-babanın bebek sahibi olmasının risk taşıdığı, çok ender durumlarda yapılabilir.

Doktorunuz size, amniyosentezin sonuçlarını açıklayacaktır. Birçok durumda doktorunuz, öğrenmek isterseniz, bebeğin cinsiyetini de söyleyebilir.

Amniyosentez kime önerilir?

- Hesap edilen doğum tarihinde yaşı 37 ve üzerinde olan kadınlara.
- Daha önce, "Down's sendromu" veya "spina bifida" gibi bir sorunu olan çocuk doğurmuş kadınlara.
- Kendisinde (veya bebeğin biyolojik babasında) kromozom anormallikleri olduğu bilinen kadınlara, veya ender görülen "metabolik" bozukluklardan birine sahip oldukları için bebek sahibi olmasının risk taşıdığı bilinen ebeveynlere.

Yaşı 37 ve üzerinde olan kadınlara neden amniyosentez yapılması önerilir?

Kadının yaşı ilerledikçe kromozom anormalliği bulunan bir bebek sahibi olma riski de artar. En çok görülen kromozom anormalliği "Down's sendromu"dur.

37 ile 40 yaşları arasındaki bir kadının kromozom anormalliği bulunan bir bebek sahibi olma olasılığı yaklaşık 100'de 1'dir. 40 yaşını geçtikten sonra bu olasılık daha da artar.

Bu test hamileliğin herhangibir döneminde yapılabilir; ancak ceninin güvenliği açısından en azından 15'inci haftaya kadar beklenmesinde yarar vardır.

Amniyosentez yapılmadan önce neden ultrason'la bir inceleme gereklidir?

Ultrason, iç organlarınızın görüntüsünü oluşturmak için yüksek frekanslı ses dalgaları kullanır. Bu, özellikle gelişmekte olan bebeği incelemek için iyi bir yöntemdir.

Ultrason, karnın alt kısmına jöle kıvamında bir krem sürüldükten sonra (transduser adı verilen) plastik bir aygıtın, derinin üzerinde, bastırmadan yavaşça hareket ettirilmesiyle yapılır.

Ultrason yapılmasının, bilinen herhangibir zararı yoktur.

Ultrason'la yapılan inceleme, yalnızca bir cenin bulunup bulunmadığını ve hamileleğin ve plasentanın normal görünüp görünmediğini kontrol eder. Ultrason ayrıca, hamileliğin kaçıncı haftasında olduğunu da belirler.

Bir ultrason işlemi, tekbaşına, "Down's sendromu"nun bulunmadığını belirleyemez; ancak bazı bulgular "Down's sendromu"nun bulunduğu yönünde uyarıcı olabilir.

Sonuç olarak, bir ultrason, amniyosentez'e hazırlık döneminde bebeğin pozisyonunu ve plasentayı bulma bakımından yararlıdır.

Test günü ne gerçekleşecek?

İdrar torbanızın dolu olmasına gerek yok. Ancak, idrar torbasında bulunacak bir miktar idrar bebeği ve rahmin alt kısmını görmeyi kolaylaştırır. Ultrason'la inceleme tamamlandıktan sonra, doğrudan, amniyosentez uygulamasına geçeriz.

Cildi temizledikten sonra iğne rahmin içine sokulur. Ultrason ekranı iğneyi yönlendirmede doktora yardımcı olması için kullanılır. Gerekli 15 ml sıvının şırıngaya alınması sadece, yaklaşık otuz saniye sürer.

İğnenin çıkarılmasından ve bebeğin yeniden kontrol edilmesinden sonra odadan çıkabilirsiniz. 30 dakika kadar dinlendikten sonra da evinize gidebilirsiniz.

İstisnasız, hemen her kadın beklediğinden çok daha az rahatsızlık çektiğini ve sözkonusu rahatsızlığın genellikle çok az olduğunu söylüyor.

Testten sonra evinize giderken, rahatlıkla otonuzu kullanabilirsiniz; ancak, test sonrası mümkünse birinin size eşlik etmesi ve evinize giderken otonuzu kullanması iyi olur. Hernekadar yatakta dinlenmeye gerek yoksa da, normalde, o gün ve mümkünse ertesi gün de kendinizi yormamanızı tavsiye ediyoruz.

Ne tür komplikasyonlar ortaya çıkabilir?

Amniyosentez uygulanan kadınlar için düşük yapma riskinin ne olduğu henüz kesinlik kazanmamıştır

Bizim bulgularımız, amniyosentez uygulanan kadınlar arasındaki düşük yapma oranının, gerçekte, bu testi yaptırmayanlardan daha fazla olmadığını gösteriyor.

Riskin çok az olması gerektiğini ve 200'de 1'den daha fazla olmadığını hissediyoruz.

Sözü edilen, düşük yapma konusundaki çok az riskin dışında amniyosentez testinin bebeğe veya hamileliğe etki edecek herhangi bir başka komplikasyonla ilintili olduğu görülmemektedir.

Herhangi bir test gibi, bu test de, örnek elde edilememesi veya laboratuvarın bir sonuç çıkaramaması durumlarında başarısızlığa uğrar.

Testten sonra neye dikkat etmem gerekir?

Testten sonra herhangibir sorunla karşılaşmanız çok ender bir durumdur. Bazen, derinin altında meydana gelen ufak bir morluğun verdiği hafif rahatsızlık görülebilir. Amniyosentez'den sonra vajinadan kan veya su gelmesi ya da herhangibir ağrı hissedilmesi durumunda doktorunuzu görmeniz gerekir.

Sonuçların alınması nekadar sürer?

"Spina bifida" için yapılan testin sonucu genellikle bir hafta içinde hazır olur. Ancak, ultrason kontrolunda "spina bifida" bulunan bebeklerin birçoğu belirlendiğinden, herhangibir sorun yoksa veya geçmişte "spina bifida" bulunan bir bebek sahibi değilseniz, normalde doktorunuz size bu konuda bilgi vermez.

Hücreleri laboratuvarda büyütme gereksinimi nedeniyle "Down's sendromu" için yapılan kromozom testinin sonucu iki hafta sonra alınır. Laboratuvar test sonuçlarını doğrudan doktorunuza gönderir.

Eğer bir anormallik saptanırsa, hamileliğin bu döneminde bile, hamileliği sona erdirmek mümkündür.

Özet

Amniyosentez'in komplikasyonları çok azdır. Ancak, sadece özel durumları olan hastalara uygulanır. En çok uygulanan durum annenin yaşının 37 veya üzeri olmasıdır. Bu test, "Down's sendromu" ve diğer kromozom anormalliklerini, ayrıca "spina bifida"nın varlığını da araştırır. Ultrason incelemesi ve amniyosentez'in, birlikte, bebeğin normal olduğunun kesinleşmesi konusunda uzun mesafeler katetmiş olmasına karşın, mümkün olan tüm anormalliklerin dışlandığını garanti etmediğini bilmek önemlidir.

Disclaimer The Royal Women's Hospital does not accept any liability to any person for the information or advice (or use of such information or advice) which is provided in this fact sheet or incorporated into it by reference. We provide this information on the understanding that all persons accessing it take responsibility for assessing its relevance and accuracy. Women are encouraged to discuss their health needs with a health practitioner. If you have concerns about your health, you should seek advice from your health care provider or if you require urgent care you should go to the nearest hospital Emergency Department. © The Royal Women's Hospital, February 2014